

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio Sexta. Privilegium reale de non solvendis decimis extenditur ad
Colonis, secus si sit personale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

Quibus autem signis & conjecturis cognoscatur, num exemptio aliquatenus sit an personalis, latè habes apud *Menoch. lib. 3. presump. 103. per totam. Et cas. 277. à num. 8. conf. 1007. num. 98. & seq. Et plenè per Rot. decis. 199. par. 12. recent. Et decis. 400. par. 9.*

Exemptiones aliæ limitatæ, aliæ illimitatæ: exemplum exemptionis limitatæ ad certam causam seu qualitatem habes apud *Seraphin. decis. 1078. num. 8. Et 1099. cent. decis. 271. 469. Et 493. par. 4. tom. 1.* Ita tamen intelligendo, ut causa & qualitas exemptioni apposita, non restringat ipsam, quando ex alio antecedenti vel subsequenti privilegio apparet de generali ac totali exemptione, tunc enim generi per speciem non derogatur, sed species potius expressa censetur majoris declarationis gratia, ut in *decis. 28. par. 9. recent.*

Adde & aliam divisionem exemptionis, quæ hodie in practica maxime ponderis est: nempe quod alia sit simplex & ordinaria, quæ locum quidem eximit à jurisdictione Ordinarii, non tamen situationem in Diocesi tollit; alia verò est plena & absoluta, quæ eximit à Diocesi, & constituit exemptum in proprio territorio, ut declarat *Abb. in clem. Diocesani de vit. & honest. Cleric. Et Fagnan. in cap. cum contingat. num. 39. de foro compet. vid. decis. Putei 115. lib. 3.*

DECISIO SEXTA.

Privilegium reale de non solvendis decimis extenditur ad Colonos, secus si sit personale.

Est decisio 4. sub tit. de privilegiis in antiquis.

Papa concessit cuidam Religioni vel Ordini privilegium de non solvendis decimis de terris, quas per se vel per alium excoli faciunt: quaritur nunquid privilegium extendatur ad colonos, ut sic coloni; per quos terras illas faciebant excoli, non teneantur ad decimas de parte penes eos remanente? crederem sic fortè dicendum, aut privilegium est reale concernens terras, & concessum terris, ut putatur, quod de terris nulla decimæ præstari debeant, & tunc puto, quod extendatur ad colonos, quia privilegium reale & rei concessum sequitur rem penes quemcunque vadat. Si autem sit personale non egreditur personam ejus vel eorum, cui vel quibus conceditur. Arg. ad hæc distinctionem. *L. sibi §. pactum ff. de pact. cum concor-*

De Jurisdictione Ordinarii in Exemptos Erasmi à Chokier. 25
concordant. & facit ad hoc c. licet. extra de decim. & ita determinat glos. in clement. religioſi
vix excolendas eod. tit.

DECISIO SEPTIMA.

Exemptio realis ſuffragatur etiam colonis & affectua-
riis. Praſcriptio adverſus Eccleſiam in exactione
decimarum quanti temporis eſſe debeat.

R. P. D. CARLLO.

Roffanen. Decimarum.

Veneris 24. Maii 1642.

SUMMARIUM.

- 1 Exemptionis privilegium à ſolutione de-
cimarum ubi eſt reale, eximit etiam colo-
nos & conductores.
- 2 Privilegium publicatum praſumitur uſu
receptum.
- 3 Immemorabilia excluduntur eo ipſo, quod
conſtat de initio.
- 4 Solutio decimarum facta per colonos &
affectuarios non praſudicat habenti ex-
emptionem.
- 5 Decimas ne ſolvant affectuarii bonorum
exemptorum, intereſt Domini.
- 6 Praſcriptio adverſus privilegium exemp-
tionis à ſolutione decimarum quanti, tem-
poris eſſe debeat. & num. 7.
- 8 Tempus mota litis ſubduci debet in teſti-
bus ſuper quadragenaria deponentibus.
9 Remiſſoria denegatur, ſi teſtes examinan-
di deberent eſſe antiquiſſimae aetatis.
- 10 Deſertio litis imputari debet ei, qui litem
non movit.
- 11 Ad deſertionis effectum non ſufficit ſola
taciturnitas, niſi ſimul conſtet de non jure
partis.

Postquam reſolutum fuit conſtare de exemptione ad favorem D. Abbatis
S. Mariae de Patiro vigore privilegii Papae Innocentii III. idemque
privilegium eſſe reale, & continere etiam exemptionem à ſolutione de-
cimarum; Reverendiff. D. Archiepiſcopus Roffanen. inſtitit pro remiſſo-
ria, qua probare intendebat, ſe eſſe in quaſi poſſeſſione exigendi decimam
caſei

Eſt inter
recent.
decif. 39.
par. 9.